

Van: Wagenaar, Ruud [<mailto:R.Wagenaar@hhnk.nl>]

Verzonden: dinsdag 2 mei 2017 9:57

Aan: Vries, Andre de

CC: Helderman, Mariska

Onderwerp: Watertoets - 65016 Missiehuis - Missiehuis te Hoorn Concept bestemmingsplan

Geachte heer de Vries,

Op 6 april 2017 heeft u per e-mail een verzoek om watertoets ingediend voor het plan voor Missiehuis te Hoorn. Dit geeft ons aanleiding tot het geven van de volgende reactie, als aanvulling op de door u ingediende gegevens.

Het plan behelst het transformeren van het Missiehuis en omliggend terrein (zuidelijk deel van de Blauwe Berg te Hoorn) ten behoeve van woningbouw, waaronder de realisatie van appartementengebouwen.

Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen in peilgebied 6130W-13 in de polder Westerkogge. Het ter plaatste geldende streefpeil is NAP -3,20 meter. Het gebied watert af middels een stelsel van secundaire- en primaire waterlopen naar het gemaal Westerkogge. Daar wordt het water via dit gemaal op het Markermeer uitgeslagen.

Waterkwantiteit

Uit de door u ingediende gegevens blijkt dat de realisatie van het plan een substantiële toename van verharding en bebouwing tot gevolg heeft. Uitgaande van de daarin aangeleverde gegevens vindt binnen het plangebied een verhardingstoename plaats van circa 3.900 m². Door deze toename aan verharding zal de neerslag versneld worden afgevoerd van het terrein. Zonder compenserende maatregelen zal de waterhuishoudkundige situatie hierdoor verslechteren.

De initiatiefnemer van het ruimtelijk plan is verantwoordelijk voor de regeling, de financiering en de realisatie van compenserende maatregelen. Om de effecten van de verhardingstoename te compenseren dient het wateroppervlak in het peilgebied 6130W-13 uitgebreid te worden met 18% van de verhardingstoename aan additioneel te graven oppervlaktewater. Hierbij is uitgegaan van een peilstijging van 0,25 meter die statistisch eens in de 25 jaar kan voorkomen, een bemalingscapaciteit van 14,4 mm/dag, een drooglegging van 1,2 meter en grondsoort veen. Voor de volledigheid wil ik hierbij aangeven dat het naar onze mening benodigde compensatiepercentage van 18% dus hoger is dan de in hoofdstuk **5.3 Waterparagraaf** van de toelichting aangegeven 10%. Ik verzoek u hiermee rekening te houden bij de verdere planuitwerking.

Over de exacte invulling van de compenserende maatregelen treden wij graag met de initiatiefnemer van het plan in overleg. Zie hierover ook hieronder bij **Inrichting watersysteem** en **Ruimtelijke adaptatie**. Eventuele dempingen dienen één op één te worden gecompenseerd.

Toelichting

Beheer en onderhoud

In hoofdstuk **5.3 Waterparagraaf** van de toelichting wordt onder de kop *Beheer en onderhoud* onder meer opgemerkt dat het onderhoud van de secundaire en tertiaire wateren in het plangebied ligt bij de eigenaren van de aangrenzende percelen en het water zelf. Op 13 mei 2013 hebben de besturen van de gemeente Hoorn en het hoogheemraadschap echter de 'Overeenkomst tot overdracht van het onderhoud van stedelijk oppervlaktewater van de gemeente Hoorn aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (registratienummer 13.11704)' ondertekend. Hierin zijn afspraken gemaakt over de onderhoudsverdeling van al het stedelijk oppervlaktewater binnen de gemeente Hoorn. Deze wijken af van wat nu is opgenomen in het ontwerp bestemmingsplan. Ik verzoek u de toelichting op dit punt aan te passen. Ook staat onder dezelfde kop dat de gemeentelijke riolering bereikbaar moet zijn voor beheer en onderhoud. Ik veronderstel dat in plaats van 'gemeentelijke riolering' hier 'waterlopen' wordt bedoeld. Verder wordt onder dezelfde kop kortgezegd aangegeven dat de keur van het hoogheemraadschap niet van toepassing zou zijn op afvoervoorzieningen en bergingsvijvers op privaat terrein. Dit is echter niet per definitie het geval. Dergelijke voorzieningen kunnen wel degelijk onder de bepalingen van de keur vallen.

Inrichting watersysteem

Volgens de door u geleverde gegevens zal extra waterberging worden gerealiseerd door middel van het aan de zuid- of noordkant van het plangebied graven respectievelijk verbreden van een secundaire waterloop. Hierbij verzoeken wij u rekening te houden met het volgende:

- In nieuwe stedelijke gebieden is het uitgangspunt van het hoogheemraadschap dat varend onderhoud moet kunnen worden gepleegd. In verband hiermee geldt voor die gebieden dat nieuw aan te leggen en bestaande, te handhaven waterlopen (inclusief grenswaterlopen) worden aangelegd met een minimale breedte op de waterlijn van zes meter, een minimale waterdiepte van één meter met taludhellingen van ten minste 1 : 2. Elk doorvaarbaar tracé dient ten minste één maaiboottewaterlaatplaats te krijgen. Verder dient om de ongeveer 200 meter langs de waterloop een locatie voor het lossen van uitkomend slootvuil te worden ingericht.
- Meer onderbouwing en beargumentering voor het realiseren van bredere watergangen kunt u vinden via de volgende link: https://www.hhnk.nl/portaal/ruimte-voor-groei_42047/.
- Volgens de door u geleverde gegevens zullen bij de realisatie van het benodigde oppervlaktewater mogelijk natuurvriendelijke oevers worden aangelegd. Dergelijke oevers maken ook onderdeel uit van de bovengenoemde overeenkomst van overdracht van onderhoud van stedelijk water. Daarom wil het hoogheemraadschap graag meedenken en meepraten over de inrichting van deze oevers. In de bijgevoegde 'Richtlijnen natuurvriendelijke inrichting definitief 2014 14.50508' staan richtlijnen die kunnen worden gebruikt bij de inrichting van oevers en oppervlaktewateren. Op het moment dat de initiatiefnemer van het plan zal gaan werken aan een uitwerking van deze inrichting, verzoeken wij u het hoogheemraadschap hierbij te betrekken, zodat een voor een ieder zo optimaal mogelijk ontwerp zal worden gemaakt.

Ruimtelijke adaptatie

Wij verzoeken u om in het ontwerp van het plan het principe van ruimtelijke adaptatie op te nemen. Het plan, waaronder de bouw van appartementengebouwen en de inrichting van de openbare ruimte hier omheen, bieden uitstekende kansen hiertoe. Zo zou kunnen worden gedacht aan het aanbrengen van 'groene daken' op de nieuwe gebouwen met meervoudig ruimtegebruik en waterberging capaciteit. Ook kan bij bijvoorbeeld de aanleg van de geplande parkeerplaatsen gebruik worden gemaakt van waterdoorlatende verharding met bijbehorende afvoer vertragende onderlaag of waterberging op straat. Zie voor inspiratie hierover:

<http://www.ruimtelijkeadaptatie.nl>, <http://www.groenblauwenetwerken.nl/> en www.dakakker.nl.

Een verdere toelichting over ruimtelijke adaptatie vind u hieronder:

In het kader van het Deltaprogramma Prinsjesdag 2014 hebben vertegenwoordigers van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen de 'Bestuursovereenkomst Deltaprogramma' ondertekend, waarmee partijen afspreken de deltabeslissingen en voorkeursstrategieën in hun eigen plannen te verankeren. De Bestuursovereenkomst is voorbereid door de deltacommissaris en is een aanvulling op het Bestuursakkoord Water uit 2011. Het Rijk zal de deltabeslissingen en voorkeursstrategieën vastleggen in een tussentijdse wijziging van het Nationaal Waterplan en voor de nieuwe waterveiligheidsnormen de wet aanpassen. Eén van de deltabeslissingen is de deltabeslissing Ruimtelijke adaptatie. In de deltabeslissing Ruimtelijke adaptatie heeft het Deltaprogramma voorstellen opgenomen om de ruimtelijke inrichting van Nederland klimaatbestendig en water robuust te maken. Alle overheden en marktpartijen hebben daar een verantwoordelijkheid in.

Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen hebben zich door de ondertekening van de 'Bestuursovereenkomst Deltaprogramma' gecommitteerd aan de onderstaande ambities.

- Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen hebben de ambitie dat Nederland in 2050 zo goed mogelijk klimaatbestendig en water robuust is ingericht en bij (her)ontwikkelingen geen extra risico op schade en slachtoffers ontstaat voor zover dat redelijkerwijs haalbaar is.
- Klimaatbestendig- en water robuust inrichten is uiterlijk in 2020 onderdeel van het beleid en handelen van deze partijen, door in hun regionale en lokale ruimtelijke afwegingen de waterrobuustheid en klimaatbestendigheid van het eigen plangebied te analyseren, de resultaten van deze analyse te vertalen in een gedragen ambitie en een adaptatiestrategie met concrete doelen en de beleidsmatige- en juridische doorwerking van deze ambitie te borgen voor de uitvoering.
- Ieder van de partijen aan de overeengekomen gezamenlijke ambitie invulling geeft op basis van de eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Klimaatbestendige stad

Klimaatadaptie is een actueel en urgent onderwerp. Het is belangrijk alle mogelijke kansen te benutten die water robuust- en klimaatbestendig bouwen bieden. De veranderingen in het klimaat, van welke aard en omvang ook, gaan gevolgen hebben voor de manier waarop wij wonen, werken en onze vrije tijd doorbrengen. Het is niet eenvoudig om de opgaven te relateren aan het dagelijks werk in de lokale (ruimtelijke) praktijk. En juist de combinatie van verstedelijking en klimaatverandering kan tot een opeenstapeling van problemen leiden. Daar liggen echter óók veel kansen: bij grotere- en kleinere stedelijke projecten, variërend van herbestrating tot gebiedsherontwikkeling, kunnen diverse ruimtelijke maatregelen getroffen worden die weinig tot niets extra kosten maar wel de weerbaarheid van de stad tegen extreem weer doen toenemen.

Water robuust bouwen

Als gevolg van toenemende risico's door veranderende rivierafvoeren, bodemdaling en zeespiegelstijging, gekoppeld aan demografische groei rondom onze rivieren is er begin deze eeuw voor gekozen anders om te gaan met water. Hoewel de kans op een overstroming relatief klein is, zullen de gevolgen van een mogelijke overstroming zeer groot zijn. Daarom is het concept van meerlaagsveiligheid opgesteld.

Naast het voorkomen van een overstroming (eerste laag), richt de aandacht zich in dit concept ook op gevolgebeperving als een overstroming zich toch voordoet (tweede laag). Er is immers altijd een zogenoemd 'restrisico'. De omvang van dit restrisico wordt bepaald door het verloop van een overstroming, het aanwezige kapitaal en de hoeveelheid inwoners van een gebied. En door de mate waarin vitale functies en kwetsbare objecten al dan niet onherstelbaar worden getroffen. Het gaat dan om energienetwerken (gas, elektra), de drinkwatervoorziening en ICT, telecommunicatie- en zorgvoorzieningen. Het al dan niet intact blijven van deze sectoren is mede bepalend voor de omvang van een ramp en de mogelijkheid tot relatief snel herstel nadien.

Door maatregelen te treffen in de ruimtelijk inrichting, kan het aantal slachtoffers en de hoeveelheid schade worden beperkt. Daarnaast is er in het concept van meerlaagsveiligheid aandacht voor rampenbeheersing in de vorm van evacuatie en rampenplannen (de derde laag). Ook aan deze derde laag kan de ruimtelijke inrichting een bijdrage leveren, door bijvoorbeeld het realiseren van vluchtroutes.

Vergunningen en ontheffingen

Voor werkzaamheden in, onder, langs, op, bij of aan oppervlaktewater, waterkeringen en wegen in het beheer van het hoogheemraadschap en het aanleggen van ≥ 800 m² verharding is een watervergunning of ontheffing van het hoogheemraadschap nodig. Afhankelijk van de complexiteit van de aanvraag en/of werken is het belangrijk om hierover in een vroeg stadium overleg te starten, zodat onderzoeken tijdig kunnen worden gestart en wordt voorkomen dat onnodige onderzoeken worden gedaan. Houdt u rekening met de noodzakelijke proceduretijd die hiermee is gemoeid.

Meer informatie over vergunningen en ontheffingen en het aanvragen daarvan kunt u vinden op www.hhnk.nl. Voor een voorspoedige afhandeling van de aanvraag adviseren wij u om de formulieren zo volledig mogelijk in te vullen. Denkt u in het bijzonder aan de goedkeuring van eventuele belanghebbenden die gehoord moeten worden voor het verlenen van de vergunning/ontheffing. Voor extra vragen betreffende het indienen van een ontheffings- en/of vergunningsaanvraag kan contact worden opgenomen met het cluster Vergunningen. Wij adviseren u om ruim voordat u van plan bent met de werkzaamheden te beginnen contact met hen op te nemen.

Tot slot

Mocht de inhoud van het plan wijzigen, dan verzoek ik u vriendelijk me een geactualiseerde versie toe te sturen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben ingelicht. Als u nog vragen heeft kunt u contact met me opnemen.

Met vriendelijke groet,

Ruud Wagenaar
Beleidsondersteunend medewerker A
Afdeling Watersystemen

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bezoekadres:
Stationsplein 136
1703 WC Heerhugowaard
Postadres:
Postbus 250
1700 AG Heerhugowaard

t. 072-5827231
m. 0610932095
e. r.wagenaar@hkn.nl
w. www.hkn.nl

Veilig wonen onder zeeniveau
is minder logisch dan je denkt